

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN I-II
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DE A CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015 , DO 29 DE OUTUBRO)CURSO ACADÉMICO 2023-24

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN									
DISCIPLINA: TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN I-II									
ESPECIALIDADE:	INTERPRETACIÓN					ITINERARIOS:		JAZZ	
CARÁCTER:	OBRIGATORIA					TIPO DE CLASE:		Colectiva	
DEPARTAMENTO:	JAZZ					XEFE DE DPTO.:		Marcelino Galán	
CURSOS	1º curso	2º curso	3º curso	4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA:		Iñigo Azurmendi	
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VI I II	Horas de clase semanais:	
ECTS/CUAD.	4	4						Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS					EMAIL/TEL/WEB		TITOR ÍA	
	Iñigo Azurmendi Muñoa					azurmen@hotmail.com / 610 52 46 84		Miércoles 9 a 10	
	Hansel Luis Diez					hanselluis@yahoo.es 661 726 745		Mércores de 14:00 a 15:00	

2. DESCRIPTOR E COMPETENCIAS									
DESCRITOR: Síntese e dominio das dimensións básicas da improvisación profesional. Práctica da técnica da improvisación, da aprendizaxe dos recursos para a improvisación e do repertorio evolutivo e estilístico do jazz. Desenvolvemento dun estilo propio como intérprete, da madureza creativa, da adquisición de hábitos e técnicas de estudio, e da capacidade de valoración crítica do traballo propio.									
COÑECIMENTOS PREVIOS: Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecimentos docuadrimestre anterior.									
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS: A disciplina de Teoría e práctica da Improvisación garda una relación directa coas de Instrumento, Combo, Análise e Big Band									
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T3, T8, T13, T15								
COMPETENCIAS XERAIS:	X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24								
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10								
Ver a lista e descripción de competencias no Decreto 163/2015)									

3. OBXECTIVOS	
DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Procurar a búsqueda dunha voz propia e un espíritu creativo, baseado no coñecemento e a experiencia,	T3, T8, T13, T15, X2, X6, X11, X21,
a valoración e a corrección, o autoaprendizaxe, e o afán investigador e de superación.	X22, X24, EI2, EI4, EI5, EI8, EI10
Desenvolver criterios estéticos propios, sensibilidade, recursos expresivos, creatividade e capacidade de autocrítica	T3, T8, T13, T15, X11, X21, X22, X24, X25, EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10
Adquirir e aplicar paulatinamente os recursos para o desenvolvimento da improvisación, e desenvolver as aplicaciones prácticas dos conceptos e recursos harmónicos, melódicos e rítmicos propostos.	T3, T8, T13, X1, X2, X3, X4, X6, X11, X21, X22, EI1, EI4, EI5, EI7, EI9
Adquirir unha formación práctica, teórica e metodolóxica que permita o perfeccionamento das capacidades artísticas, musicais e técnicas, para abordar interpretación do repertorio máis representativo da guitarra de jazz.	T3, T8, T13, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
1º CUADRIMESTRE TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	Sesións
1. Aspectos estilísticos da improvisación	1. Compresión dos principios da improvisación e a creatividade como elementos que podense asimilados e aplicados. 2. Elementos do proceso creativo dun solo: - Plantexamento e deseño - Comprensión - Resolución - Análisis - Aspectos estilísticos.	3
2. Elementos formais da improvisación	1. A forma: Blues, Standard e estructuras comúns. 2. A introducción, a melodía, os solos e os finais. Coda e Turnaround. 3. Técnicas de aplicación da análise e memorización do repertorio; improvisar sen ospapeis. 4. O ritmo Harmónico. Compases fortes e débiles. Play & Rest	4
3. Elementos rítmicos da improvisación	1. A corchea de Swing e a even. Os downbeats e os upbeats. 2. A densidade rítmica; aumentación e compresión. Notas longas e cortas. 3. A complexidade de tocar a diferentes tempos; medio, rápido e lento. 4. Tocar no Centro, diante e detrais do tempo	4

4. Recursos harmónicos da improvisación	1. A relación escala/acorde. 2. Interpretación práctica dos cifrados de cara a improvisación. 3. Notas do acorde e tensións. 4. Enlace de acordes. Notas guías 5. O sistema harmónico da escala Maior, menor melódica e menor harmónica; modos másusuais. 6. Os dominantes secundarios. Escalas e tensións diatónicas. 7. Escalas pentatónicas.	5
Aplicación práctica dos contidos aos temas comúns das diferentes materias do 1º curso.		
TOTAL SESIÓNS:		16

2º CUADRIMESTRE TEORÍA E PRÁCTICA DA IMPROVISACIÓN II		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	Sesións
1. Aspectos estilísticos da improvisación	1. Coñecemento do instrumento propio; os recursos técnicos específicos. 2. Grabar, escoitar e corregir errores.	3
2. Elementos formais da improvisación	1. Análise estructural e formal de audicións. 2. Transcripcións de solos.	4
3. Elementos rítmicos da improvisación	1. Desenvolvemento do motivo. Fragmentación, repetición 2. Tocar no centro, diante e detrás do tempo. O rubato.	4
4. Recursos harmónicos da improvisación	1. O sistema harmónico da escala Maior, menor melódica e menor harmónica; modos másusuais. 2. Os dominantes secundarios. Escalas e tensións diatónicas. 3. Escalas simétricas. O sistema harmónico da escala disminuida. 4. Escalas Pentatónicas mayor e menor. 5. Escalas de Blues. 6. A improvisación intervalica. Triadas e cuatriadas diatónicas; superposición.	5
Aplicación práctica dos contidos aos temas comúns das diferentes materias do 1º curso.		
TOTAL SESIÓNS:		16

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍA (POR CUADRIMESTRE)

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	Horas presenciais	Horas non presenciais	Total de horas
EXPOSICIÓN MAXISTRAL: Na que se amosan en tempo real os novos contidos, se expón o traballo a desenvolver na practica individual ate a seguinte sesión e se corrixen os posibles erroso dúbidas na aprendizaxe.	6		6
CLASES PRÁCTICAS: Revisión dos aspectos técnicos, formais, estilísticos ou arísticos no traballo realizado polo alumno/a ao longo da semana, axudando ó alumno/a a ubicar e relacionar os novos contidos cos xa tratados.	10		10
TRABALLO INDIVIDUAL: O alumno/a desenvolve os contidos mediante o traballo marcado, interpretando, analizando, transcribindo, grabando e asimilando o material de forma eficiente emotivadora.		103	103
PROBA PRÁCTICO TEÓRICA - AUDICIÓN: Proba práctica na que o alumno/a executará ostraballo, estudos, solos ou aplicará recursos e contidos en tempo real.	1		1
TOTAL HORAS:			120

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	6. AVALIACIÓN		
		COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN	
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA				
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)				
Actitude e aproveitamento das clases: Dadas as características desta disciplina, aavalación é continua e integradora. Así, otraballo individual da materia implica un seguimento continuado. Valorarase a actitude, dedicación e atención e participación	<ul style="list-style-type: none"> - Amosar interese pola disciplina, así como unha correcta actitude na clase, receptiva ás indicacións doprofesor. - Amosar capacidade para argumentar e expresar verbalmente o seu punto de vista e a comprensión domaterial traballado. 	T3, T8, T13, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	30,00%	
Seguimento diario: É fundamental considerar o cumprimento dos obxectivos do curso, mediante a observación da madurez na aprendizaxe doscontidos teóricos e prácticos da materia, neste caso adaptados aos diferentes niveis de referencia dos alumnos. Valoraranse as destrezas alcanzadas, o nivel de comprensión, a musicalidade, etc., á vez que a producción creativa.	<ul style="list-style-type: none"> - Realizar correctamente e com soltura actividades eexercicios que versen sobre os contidos desta programación. - Amosar flexibilidade,capacidade de reacción e deintegración nos traballos de interpretación, Improvisación, e lectura. - Amosar axilidade a hora de resolver exercícios sobre omaterial proposto - Realizar con soltura a aplicación dos contidos sobre pezas de diferente dificultade, de épocas e estilos diferentes, que permitan avaliar se o alumnado é capazde sintetizar nun esquema de coñecemento, todos os diferentes aspectos illados que se trataron na aula. - Amosar dominio da mecánica e a técnica aplicada dounstrumento para a procura dunha voz creativa propia. 	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	45,00%	
Traballos complementarios individuais: Seguimento do estudio e traballo autónomodo alumno, do material aportado polo profesor.	<ul style="list-style-type: none"> -Ser quen de traballar de forma autónoma así como deorganizar o traballo individual de forma eficiente. -Ser quen de xestionar adecuadamente a informaciónrecibida, analizala e sintetizala. 	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	25,00%	
Exame do Cuadri mestre Se a data do exame coincide co período de corentena do alumno, o profesor realizará o exame por algún medio telemático. No caso de que o alumno non teña esta posibilidade, terá que facer as gravacións e traballos que oprofesor indique.X	<p>Os alumnos que aprueben con a Avaliación Continua poderán examinarse para mellorar a sua nota.</p> <p>Os alumnos que suspendan con Avaliación Continua tendrán que examinarse dos contidos que o profesorconsidere.</p>	T1, T3, T4, T6, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X8, X13, X24, X25, E5, E7	Mellorada nota	
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)				

Realización dunha proba práctica conformeos temas e contidos do cuadrimestre en cuestión reflexados nesta programación	-	Interpretación das melodías dos temas con audio.	T3, T8, T13, T15, X1X2, X3, X4, X5, X6 X11, X21, X22, X24EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100 %		
	-	Transcripción e interpretación de solos de memoria.				
	-	Improvizar a capela cas notas das cuatríadas sobre as estruturas dos temas do curso.				
	-	Improvizar sobre as estruturas dos temas utilizando os recursos de los contenidos de estaprogramación.				
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (PERDA AVALIACIÓN CONTINUA)						
- FALTAR A MÁIS DE 4 CLASES, E O INCUMPRIMENTO DOS CRITERIOS DE AVALIACIÓN CONTINUA, QUE SE REFLICTE NO PUNTO 6.1.1						
Realización dunha proba práctica conforme os temas econtidos do cuadrimestre en cuestión reflexados nesta programación.	Iguais ós do apartado 6.1.2	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100 %			
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA						
Realización dunha proba práctica conforme os temas econtidos do cuadrimestre en cuestión reflexados nesta programación.	Iguais ós do apartado 6.1.2	T3, T8, T13, T15, X1, X2, X3, X4, X5, X6, X11, X21, X22, X24, EI1, EI2, EI4, EI5, EI7, EI8, EI9, EI10	100 %			
<p>Observacións: No caso da avaliación continua, áinda que se alía e califica cada unha das clases para obter a cualificación final en base ós porcentaxes indicados, poderá realizarse un exame ó final do cuadrimestre, en caso de querer obter unha cualificación superior á conseguida coa media resultante da avaliación diaria. Neste caso, o exame será o mesmo que para a avaliación alternativa e a extraordinaria.</p> <p>SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:</p> <p>Cualificarse en función da seguinte escala numérica de 0 a 10, con expresión de un decimal, á que poderá engadirse a súa correspondente cualificación (Orde do 30 de setembro de 2010, Artigo 13º, apartado 6)0-4,9: Suspenso 5,0-6,9: Aprobado 7,00-8,9: Notable 9,00-10: Sobresaliente</p> <p>A Mención de “Matrícula de Honra” poderá ser outorgada a alumnos ou alumnas que obteñan unha cualificación igual ou superior a 9,0. O seu número non poderá exceder unha por cada 20 alumnos/as matriculados nunha materia no correspondente curso académico, non sendo que o número de alumnos matriculados sexa inferior a 20, caso en que se poderá conceder unha soa matrícula de honra.</p>						

7. ALUMNADO CON NECESIDADES EDUCATIVAS ESPECIAIS

DESCRICIÓN

CRITERIOS E PAUTAS

Deberanse cumplir as disposicións vixentes no marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social.

Asimesmo terase en conta a ORDE do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación.

Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

1. Referencias básicas.

<i>How to improvise</i>	Hal Crook	Ed. Advance Music
<i>How to comp</i>	Hal Crook	Ed. Advance Music
<i>Beyond the time and changes</i>	Hal Crook	Ed. Advance
<i>MusicReady, Aim, Improvise!</i>	Hal Crook	Ed.
<i>Advance Music Improvisation series</i>	R. Ricker	Ed. Advance Music
<i>Advanced Improvisation</i>	D. Baker	
<i>Volume 1: Improvisational Concepts.</i>		Ed. Alfred Publishing Co.
<i>Volume 2: Rhythmic and Melodic Concepts.</i>		Ed. Alfred Publishing Co.
<i>The Inside Improvisation series</i>	vol. 1, 2, 4 e 6	Jerry Bergonzy Ed. Advance
<i>MusicThe Chord Scale Theory & Jazz Harmony</i>		Nettles & Graf
<i>Ed. Advance Music Jamey Aebersold series</i>	J. Aebersold	Ed. Jamey Aebersold
<i>Thinking in Jazz</i>	Paul F. Berliner	Ed. Chicago Studies

2. Referencias complementarias.

<i>The New Real Book 1</i>	Ed. Sher Music
<i>Co. The New Real Book 2</i>	Ed. Sher Music
<i>Co. The New Real Book 3</i>	Ed. Sher Music Co.
<i>The Latin Real Book</i>	Ed. Sher Music Co.

Repertorio Curso 1º (poderán utilizarse otros temas distintos aos listados en función das necesidades dos alumnos)

- *All of me*
- *All the Things you Are*
- *Autumn Leaves*
- *Blue Bossa*
- *Blues in Bb, F*
- *Just Friends*
- *Oleo*
- *Take the A Train*
- *There will Never be Another You*
- *What is this Thing Called Love*
- *On the Sunny Side of the Street*
- *Stella by Starlight*